

Saara Hyrkkö vihr

Kirjallinen kysymys Suomen humanitaarisesta tuesta Gazaan

Eduskunnan puhemiehelle

Suunnaton inhimillinen kärsimys Palestiinassa jatkuu. Elokuussa YK:n alainen johtava asiantuntijaelin IPC julisti nälänhädän Gazan kaupungissa — ensimmäistä kertaa koskaan Lähi-idässä — ja nälänhädän odotetaan leviävän yhä laajemmalla kaistalla. IPC ennusti, että syyskuun loppuun mennessä yli 640 000 ihmistä, eli kolmannes Gazan asukkaista, joutuisi kohtaamaan "katastrofaalisen" ruokaturvattomuuden (IPC Phase 5), minkä lisäksi 1,14 miljoonaa ihmistä alueella joutuisi "hätätilaan" (IPC Phase 4) ja 396 000 ihmistä "kriisiin" (IPC Phase 3).

Gazan kaistan asukkaat ovat täysin riippuvaisia ulkopuolisesta ruoka-avusta, ja lähes kaikki ovat joutuneet pakenemaan kodeistaan, moni useaan kertaan. Gazassa ei ole turvallista paikkaa siviileille, ja YK:n Palestiinassa toimivan humanitaarisen järjestön UNRWA:n mukaan 86 % Gazasta on sota-aluetta.

Ruokatuotteiden ja muiden tavaroiden hintojen jyrkkä nousu, lähes täydellinen Gazan saarto Israelin toimesta ja vakava polttoainepula vaikeuttavat paitsi palestiinalaisten päivittäistä selviytymistä, myös humanitaarisen avun toimittamista. Israelin hallitus on toistuvasti estänyt avun pääsyn Gazaan kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisista velvoitteistaan huolimatta. Viimeisimpänä Israel on estänyt Global Sumud Flotilla -avustuslaivueen pääsyn Gazaan.

Humanitaarisen avun tarve Gazassa on valtava. Suomi on perinteisesti tukenut UNRWA:a monivuotisen rahoitussopimuksen sekä muiden kehitysyhteistyövarojen, kuten järjestötuen, kautta. Orpon hallitus on kuitenkin jo neljä kertaa kautensa aikana leikannut kehitysyhteistyöstä, jolla rahoitetaan humanitaarista apua ja muun muassa UNRWA:n ja muiden YK-järjestöjen toimintaa. Syyskuun budjettiriihessä hallitus teki kiitettävän päätöksen lisätä 20 miljoonaa euroa humanitaariseen katastrofiapuun, joista viisi miljoonaa euroa kohdennetaan Gazaan — mutta samalla tämä 20 miljoonaa leikattiin muusta kehitysavusta, joka tuottaa pitkäaikaista turvaa ja kehitystä maailmaan.

Samaan aikaan naapurimaissamme on ymmärretty Gazan äärimmäinen hätä ja tuen tarve. Lokaan 2023 jälkeen Ruotsi on ohjannut yli miljardi Ruotsin kruunua (yli 90 miljoonaa euroa) humanitaariseen apuun Gazassa, minkä lisäksi se tukee useita humanitaarisia järjestöjä paikan päällä. Norja taas lahjoitti tämän vuoden alussa 275 miljoonaa Norjan kruunua (23,5 miljoonaa euroa) UNRWA:lle ja kokonaisuudessaan Norjan tuki Palestiinalle tänä vuonna on n. 1,1 miljardia Norjan kruunua (yli 94 miljoonaa euroa).

Kirjallinen kysymys KK 325/2025 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kuinka paljon Suomen tukea on jo ohjattu nimenomaan Gazan humanitaarisen tilanteen helpottamiseksi eri lähteiden kautta tämän hallituskauden aikana ja

kuinka paljon tukea Gazaan ohjataan yhteensä tulevaisuudessa?

Helsingissä 3.9.2025

Saara Hyrkkö vihr